

**Ege Bölgesi Koşullarında Organik Hayvan Yemi Üretimine Yönelik Münavebe Sistemlerinin
Karşılaştırılması**

AFA Adı	A 03 Çayır Mera ve Yem Bitkileri
Program Adı	P-05 Yem Bitkilerinde Organik Tarım
Projeyi Yürüten Kuruluş	Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	TAGEM, BÜGEM
Proje Lideri	Ülfet ERDAL
Proje Yürütücüsü	Nuri CANDAN, Bülent Gürün, Şener Özçelik, İlkay EKİNCİ, Dr. Hülya HANOĞLU, Prof. Dr. İhsan YAŞA, Prof. Dr. Alev HALIKI, Doç. Dr. Hülya GÜZELÇAM, Prof. Dr. A. Esen ÇELEN, Prof. Dr. Metin ALTINBAŞ, Yrd. Doç. Dr. Nedim ÇETİNKAYA
Başlama-Bitiş Tarihleri	2013 – 2017

Proje Özeti: Günümüzde organik ürünlere olan talep gittikçe artmaktadır. Ancak organik hayvan yetiştiriciliğinde organik yem gerek dünyada ve gerekse ülkemizde yeterli bir üretim miktarına sahip değildir. Türkiye’de organik yemlerin yem değeri açısından da ciddi problemleri vardır. Organik hayvan yetiştiriciliğinde yem girdilerindeki sıkıntı, yemlerin ithal edilmesine ve maliyetlerin artışına neden olmaktadır. Maliyetlerin %70’ini yem girdisinin oluşturduğu düşünüldüğünde, bu sorunlar ülkemizde organik hayvancılığın ilerleyememesinin başlıca nedenleri arasında yer almaktadır.

Bu proje, organik hayvan yemi yetiştiriciliğinde aynı sezon içinde hayvanların tüm besin madde gereksinimlerini karşılayacak iki farklı münavebe sisteminden oluşmaktadır. Her iki sistemde de kaba yem, enerji yemi, protein yemi ve silaj olacak şekilde deneme kurulacaktır. Parsellerden ekim öncesi ve sonrasında toprak örneği alınarak verimlilik analizleri yapılacak ve her bitkiye ihtiyacı olan bitki besin maddesi uygulanacaktır. Bitkilerden uygun olan dönemlerde yaprak örnekleri alınarak yaprak analizleri yapılacaktır. Hasat sonrasında bitkilerin verim değerleri ile yemlerin ham besin madde analizleri ve silaj analizleri yapılacaktır. Organik hayvan yemindeki en büyük sıkıntılardan biri olan kalite ile ilgili olarak mikotoksin ve küf analizleri yapılacaktır. İki farklı münavebe sisteminin maliyet analizleri yapılarak karşılaştırılacaktır. Her bir münavebe sisteminin kendi içinde ve sistemler arasındaki yıl karşılaştırmaları istatistikî olarak değerlendirilecektir. Denemelerde yaz sezonunda yetiştirilecek bitkilerin sulama suyu ihtiyacına göre sulamaları yapılarak gerekli tarımsal işlemler ve gözlemler yapılacaktır. Toprak işleme, hastalık ve zararlı kontrolü gibi bütün tarımsal işlemler ve uygulamalar her iki sistemde organik tarım kanunu kuralları gereğince yapılacaktır.

Projeden elde edilen sonuçlarla organik yem bitkisi üreticisine, organik yem yetiştiriciliği konusunda zengin içerikli, yüksek kalitede yem çeşitleri ve kendi içinde de sürekli bir münavebe döngüsüyle en ucuz maliyetli üretim sistemi önerilecektir. Böylece ülkemizde organik hayvancılık üretimindeki temel girdi sorunu çözümü için üreticilere organik yem bitkisi üretimi ve planlaması konusunda katkı sağlanmış olacaktır.

Anahtar kelimeler: Organik yem, münavebe